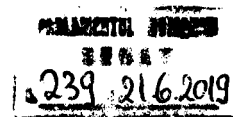

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 107 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic*, inițiată de domnul deputat PSD Nicu Niță împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL (**Bp.75/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 107 alin. (1) din *Legea nr.46/2008 – Codul silvic, republicată, cu modificările ulterioare*, în sensul exceptării de la categoria de infracțiuni silvice a unor acțiuni asupra plantațiilor silvo-pomicole existente în exploatațile agricole (tăiere, rupere, distrugere, etc.).

II. Observații

1. Precizăm că în actele normative în vigoare, respectiv textul *Legii nr. 46/2008* nu sunt definite plantațiile silvo-pomicole.

Definiția „*vegetației forestiere din afara fondului forestier național*” la care se face referire în *Expunerea de motive* se găsește la pct. 56 din Anexa nr. 1- Definiții din *Codul Silvic*, în care se enumeră categoriile de vegetație. Plantațiile silvo-pomicole ar fi trebuit introduse ca definiție în anexa menționată și apoi în textul propus.

Totodată, sintagma „*cu excepția plantațiilor silvo - pomicole din exploatațiile agricole*” nu este suficient de clară, și ar fi trebuit corelată cu prevederile *Legii nr. 37/2015 privind clasificarea fermelor și exploatațiilor agricole, cu modificările ulterioare*, în raport de definiția exploatației agricole și de tipul de activitate agricolă desfășurată într-o exploatație.

De asemenea, precizăm că motivația potrivit căreia, „*în unele situații oamenii legii interpretează cu rea credință și se prevalează de sintagma »taie« și atunci când cel incriminat face lucrări tehnice, de întreținere, de fructificare, tăieri de înlocuire (...)*” nu este clară.

În acest context, menționăm că, în cei 4 ani de implementare a Politicii Agricole Comune 2015-2020 nu s-au primit semnale din teritoriu privind faptul că aplicarea tăierilor în plantațiile pomicole conform tehnologiei ar fi fost interpretată ca distrugere din rea voință.

Totodată, menționăm că domeniul pomiculturii este reglementat prin *Legea nr. 348/2003 privind pomicultura, republicată, cu modificările și completările* și prin *Hotărârea Guvernului nr. 156/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii pomiculturii nr. 348/2003*.

Conform *Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului*, ale cărui prevederi au fost transpuse în legislația autohtonă, vegetația forestieră din exploatațiile agricole poate consta în:

a) pepiniere comerciale de arbori de pădure, cu excepția arborilor pentru nevoile proprii ale exploatației, prevăzute în *Ordonanța de Urgență nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din Legea*

nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, la art. 2 lit.¹ j);

b) garduri vii/fâșii împădurite/arbori în aliniament, arbori izolați, pâlcuri arbustive din zona de câmpie, ca elemente de peisaj prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. b) din *Ordonanța de Urgență nr. 3/2015*²;

c) zone cu specii forestiere cu ciclu scurt de producție, prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. d) din *Ordonanța de Urgență nr. 3/2015*;

d) terenuri împădurite prin măsura 221 «Prima împădurire a terenurilor agricole» din cadrul PNDR 2007-2013, prin submăsura 8.1 «Împăduriri și crearea de suprafețe împădurite» din cadrul PNDR 2014-2020 sau în temeiul unei scheme naționale ale cărei condiții respectă dispozițiile art. 43 alin. (1), (2) și (3) din *Regulamentul (CE) nr. 1.698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005* sau ale art. 22 din *Regulamentul (UE) nr. 1.305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013*, prevăzute la art. 20 alin. 1, lit. e) din *Ordonanța de Urgență nr. 3/2015*.

Zonele prevăzute la literele b), c) și d) sunt zone de interes ecologic.

Asupra speciilor forestiere fermierii intervin conform tehnologiei specifice acestora.

De exemplu, conform *Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 619/2015*³, la art. 2 lit. aa¹) se prevede că „specii forestiere cu ciclu scurt de producție» constau în culturi de plante perene, lemnoase, ale căror rizomi sau tulpini rămân în pământ după recoltare, iar în următorul sezon răsar mlădițe noi. Se stabilesc ca fiind specii forestiere cu ciclu scurt de producție salcia (*Salix spp.*), plopul (*Populus spp.*) cu subspeciile plopul alb (*Populus alba*) și plopul negru (*Populus nigra*), arborele-prințesei (*Paulownia*), arbustul de petrol (*Jatropha*). Suprafețele cultivate cu specii forestiere cu ciclu scurt de producție se recoltează integral cel puțin o dată la 6 ani”;

¹ j) pepiniere înseamnă următoarele suprafețe cu plante tinere lemnoase cultivate în aer liber, destinate plantării ulterioare: pepiniere viticole și vii-mamă pentru portaltoi, pepiniere de pomi fructiferi și de fructe de pădure, pepiniere de plante ornamentale, pepiniere comerciale de arbori de pădure, cu excepția arborilor pentru nevoile proprii ale exploatației, creșcuți în zona împădurită, pepiniere de arbori și arbuști pentru plantarea în grădini, parcuri, pe marginea drumurilor, pe rambleuri cum ar fi, dar fără a se limita la: plante pentru garduri vii, trandafiri și alți arbuști ornamentali, conifere ornamentale, precum și portaltoii acestora și materialul săditor;

² b) elemente de peisaj - garduri vii/fâșii împădurite/arbori în aliniament, arbori izolați, pâlcuri arbustive din zona de câmpie, iazuri, rigole;

³ pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la art. 1 alin. (2) și (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015* pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea art. 2 din *Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură*, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în *Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare.

În acest context, apreciem că inițiativa legislativă nu este clară și este insuficient motivată, fapt ce conferă soluției propuse o evidentă lipsă de previzibilitate, potrivit normelor de tehnică legislativă.

2. Măsurile preconizate în inițiativa legislativă presupun crearea unui regim mai favorabil persoanelor care au săvârșit fapte de tăiere, rupere, distrugere, degradare ori scoatere din rădăcini, fără drept, de arbori, puieți sau lăstari din fondul forestier național și din vegetația forestieră din afara acestuia, indiferent de forma de proprietate, prin dezincriminarea săvârșirii elementului material cu privire la plantațiile silvo-pomicole din exploatațile agricole. Prin aceasta se atenuază în mod semnificativ intensitatea răspunderii penale, cu înlăturarea caracterului disuasiv și de exemplaritate specific reglementărilor în materie penală.

Astfel de inițiative legislative, sunt de natură să afecteze protecția penală acordată unor valori sociale deosebit de importante, în cazul de față fiind vorba de protecția integrității fondului forestier național din România.

Având în vedere faptul că se urmărește reglementarea unei atenuări a răspunderii penale, apreciem că inițiativa legislativă este contrară interesului general al societății.

În plus, ar fi trebuit menționat că, potrivit reglementării actuale a art. 107 din *Legea nr.46/2008 - Codul silvic*, tăierea, ruperea, distrugerea ori scoaterea din rădăcini a arborilor, puieților sau lăstarilor din fondul forestier național și din vegetația forestieră din afara acestuia trebuie să se realizeze fără drept, ori activitățile de îngrijire a pomilor fructiferi (toaletare, înlocuire etc.) se realizează întotdeauna cu drept, având ca temei obligațiile reglementate de legiuitor, prevăzute de art. 17 și art. 18 din *Legea nr.46/2008 - Codul silvic*⁴, precum și autorizațiile de a proceda la aceste activități, obținute în condițiile legii.

⁴ (1) Respectarea regimului silvic este obligatorie pentru toți proprietarii sau deținătorii de fond forestier.

(2) Proprietarii fondului forestier au următoarele obligații în aplicarea regimului silvic:

a) să asigure elaborarea și să respecte prevederile amenajamentelor silvice și să asigure administrarea/serviciile silvice pentru fondul forestier aflat în proprietate, în condițiile legii;

b) să asigure paza și integritatea fondului forestier;

c) să realizeze lucrările de regenerare a pădurii;

d) să realizeze lucrările de îngrijire și conducere a arboretelor;

e) să execute lucrările necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor pădurilor;

f) să asigure respectarea măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor;

g) să exploateze masa lemnoasă numai după punerea în valoare, autorizarea parchetelor și eliberarea documentelor specifice de către personalul abilitat;

h) să asigure întreținerea și repararea drumurilor forestiere pe care le au în administrare sau în proprietate;

i) să aibă delimitat fondul forestier aflat în proprietate, în conformitate cu actele de proprietate sau cu documentele cadastrale, după caz, prin semne de hotar, și să le mențină în stare corespunzătoare;

j) să notifice structurile teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, în termen de 60 de zile, cu privire la transmiterea proprietății asupra terenurilor forestiere.

(3) În cazul administrării fondului forestier prin ocoale silvice autorizate, obligațiile prevăzute la alin. (2) aparțin acestora, cu excepția celei prevăzute la alin. (2) lit. i).

ART. 18

Proprietarii vegetației forestiere din afara fondului forestier național au următoarele obligații:

În acest context, nu se poate aprecia că intenția legiuitorului a fost aceea de a incrimina orice acțiune de îngrijire a plantațiilor cu specii forestiere ori pomi fructiferi - componente ale fondului forestier național, trebuind să fie avute în vedere doar acelea care se realizează fără drept, adică cu depășirea autorizării emise în condițiile legii. De altfel, legiuitorul a înțeles să privească fondul forestier național ca pe un ansamblu și să îl protejeze ca atare (și nu părți singulare sau doar anumite specii forestiere ori fructifere), aceasta fiind și rațiunea pentru care art.1 alin. (2) din *Codul silvic*⁵ enumeră ce se înțelege prin fondul forestier național.

Apreciem că o asemenea reglementare este inoportună, întrucât obiectul material al infracțiunii în discuție ce constă în arbori, puieți sau lăstari care se află în fondul forestier național sau pe terenurile cu vegetație forestieră din afara acestuia este inclus de legiuitor în sfera noțiunii de fond forestier național și, prin urmare, în sfera de protecție în fața ilicitului penal. Aceste aspecte conduc la concluzia că, în viziunea legiuitorului, aceste tipuri de plantații, copaci, arbori prezintă o importanță suficient de însemnată încât să fie protejate prin mijloace juridice specifice de drept penal.

De asemenea, menționăm și aspectul că fapta prevăzută de art. 107 alin. (1) din *Codul silvic* constituie infracțiune dacă valoarea prejudiciului produs este de cel puțin 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior la data comiterii faptei (conform literei a) din același articol). Or, este greu de crezut că în cazuri precum lucrări tehnice de întreținere, tăieri de fructificare, tăieri de înlocuire, tăieri de păstrare în parametri planificați ai diverselor specii (mai precis, lucrări de îngrijire, toaletare) se strâng suficiente resturi lemnoase încât să atingă acest prag minim pentru existența acestei infracțiuni. În plus, aceste operațiuni trebuie să fie realizate fără drept pentru ca faptele respective să capete valențe penale.

a) să respecte normele tehnice silvice privind evaluarea masei lemnoase și reglementările privind circulația materialelor lemnoase;

b) să asigure îngrijirea și protecția vegetației forestiere, precum și combaterea dăunătorilor acesteia.

⁵ (2) Potrivit alin. (1), fondul forestier național include:

a) pădurile;

b) terenurile în curs de regenerare și plantațiile înființate în scopuri forestiere;

c) terenurile destinate împăduririi: terenuri degradate și terenuri neîmpădurite, stabilite în condițiile legii a fi împădurite;

d) terenurile care servesc nevoilor de cultură: pepiniere, solarii, plantațe și culturi de plante-mamă;

e) terenurile care servesc nevoilor de producție silvică: culturile de răchită, pomi de Crăciun, arbori și arbuști ornamentali și fructiferi;

f) terenurile care servesc nevoilor de administrație silvică: terenuri destinate asigurării hranei vânatului și producerii de furaje, terenuri date în folosință temporară personalului silvic;

g) terenurile ocupate de construcții și curțile aferente acestora: sedii administrative, cabane, fazanerii, păstrăvării, crescătorii de animale de interes vânătoresc, drumuri și căi ferate forestiere de transport, spații industriale, alte dotări tehnice specifice sectorului forestier, terenurile ocupate temporar și cele afectate de sarcini și/sau litigii, precum și terenurile forestiere din cadrul culoarului de frontieră și fâșiei de protecție a frontierei de stat și cele destinate realizării unor obiective din cadrul Sistemului Integrat de Securizare a Frontierei de Stat;

h) iazurile, albiile pâraielor, precum și terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice.

3. Reiterăm faptul că inițiativa legislativă folosește noțiuni precum „*plantații silvo - pomicole*” și „*exploatații agricole*” care nu sunt explicate nici în cuprinsul textelor propuse, nici în cuprinsul *Expunerii de motive*. Considerăm că aceste sintagme pot genera dificultăți de interpretare și aplicare de natură să aducă atingere *principiului legalității* prevăzut de art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, în acest sens, invocăm jurisprudența Curții Constituționale⁶ conform căreia *principiul legalității* presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile și previzibile în aplicarea lor, astfel cum reiese și din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în argumentele sale a stabilit că legea trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative printre acestea numărându-se și previzibilitatea⁷.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DANCHEA

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului

⁶ Decizia Curții Constituționale nr. 146/2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 alin. (6) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței. Decizia Curții Constituționale nr. 1/2012 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 227/2002, precum și, în special, ale art. 1 pct. 5 [referitor la art. 4 alin. (1)], pct. 6 [referitor la art. 5 alin. (1) și (2)], pct. 8, pct. 9 [referitor la art. 8 alin. (3) lit. a-d)], pct. 14 [referitor la art. 13¹ și 13⁴], pct. 15 [referitor la art. 14 alin. (1) lit. b)] din lege;

⁷ Decizia nr. 1.360/2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989; Decizia nr. 17/2015 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind securitatea cibernetică a României.